

Vårdhygien

Område smittskydd och vårdhygien

Eva Melander
Enhetschef, medicinskt ansvarig Vårdhygien
+46 40 33 74 86
eva.z.melander@skane.se

Datum 2016-06-09

1 (4)

Till NSK-region

Önskemål om inrättande av ett nationellt Programråd Vårdhygien

Vårdrelaterad infektion (VRI) utgör enligt upprepade mätningar en tredjedel av alla vårdskador och är därmed den vanligaste vårdskadan i Sverige. Det finns därför ett stort behov av kvalitetssäkrade kunskapsunderlag för att förebygga VRI. De vårdhygieniska experterna i landstingen/regionerna är dock få och är därför beroende av att kompetensen på de olika vårdhygienenheter i Sverige samordnas. Ett huvudmannastött forum för sådan nationell samordning saknas dock idag. För att säkerställa att hälso- och sjukvården i alla landsting/regioner har tillgång till bästa möjliga kunskapsstöd i sitt arbete med att förebygga VRI önskar vi att det inrättas ett nationellt Programråd Vårdhygien.

Nuläge i landsting/regioner

I alla landsting/regioner finns vårdhygieniska enheter som samarbetar med vårdens chefer och medarbetare för att de ska kunna ge en patientsäker vård med god hygienisk standard. En stor del av aktiviteterna består i att stödja vårdens kvalitetsarbete för att förebygga VRI. De vårdhygieniska enheterna lägger mycket tid på att utarbeta landstings-/regionspecifika riktlinjer, rutiner och rekommendationer till stöd för sina egna utförarverksamheter. Eftersom de vårdhygieniska experterna är få till antalet, från 2 personer på deltid i de små landstingen, till ca 10-25 i de tre största landstingen/regionerna, saknar de möjlighet att ta fram kvalitetssäkrade kunskapsunderlag inom samtliga vårdhygieniska områden. Att varje landsting/region tar fram sina egna riktlinjer riskerar dessutom att göra vården ojämlig.

Myndigheter med uppdrag inom det vårdhygieniska området

Folkhälsomyndigheten ska enligt sin instruktion förmedla kunskap i frågor som rör vårdrelaterade infektioner och vårdhygien. Enligt sin nyligen publicerade Strategi för arbete med vårdrelaterade infektioner och vårdhygien 2015 – 2018 gör dock myndigheten en tydlig avgränsning av sitt uppdrag då de skriver "Folkhälsomyndigheten kommer inte att kunna prioritera kunskapssammanställningar avseende tekniska aspekter inom områden såsom byggnation, medicintekniska produkter, sterilisering, och ventilation."

(<https://www.folkhalsomyndigheten.se/amnesomraden/smittskydd-och-sjukdomar/varldhygien-och-varldrelaterade-infektioner/>)

Socialstyrelsen har genom sin instruktion ett uppdrag att "genom kunskapsstöd och föreskrifter bidra till att hälso- och sjukvården och socialtjänsten bedrivs enligt vetenskap och beprövad erfarenhet". Inom det vårdhygieniska området har

Socialstyrelsen under senare år framförallt arbetat med den föreskrift som gäller Basal hygien och har så vitt vi vet inte formulerat någon övergripande strategi för det vårdhygieniska området på samma sätt som Folkhälsomyndigheten.

Sveriges kommuner och landsting (SKL)

Inom ramen för SKL:s patientsäkerhetssatsning har landstingens/regionernas vårdhygieniska experter medverkat i att ta fram åtgärds paket för att minska vårdrelaterade infektioner liksom i utvecklingen av de två nationella mätverktygen PPM-VRI och Infektionsverktyget. De har också medverkat i framtagandet av flera av SKL:s skrifter inom området patientsäkerhet t.ex. Vårdrelaterade infektioner – framgångsfaktorer som förebygger (2014) och Infektionsverktyget – vägledning för att förebygga (2016).

Svensk Förening för Vårdhygien (SFVH)

SFVH är en ideell förening för personer med professionellt intresse för vårdhygien. Föreningens huvuduppgift är fortbildning av de egna medlemmarna. En stor del av det nationellt samordnande arbetet inom vårdhygien – framförallt framtagandet av kunskapsunderlag och rådgivande dokument – har dock hittills skett på ideell bas inom SFVH.

Uppdrag för nationella programråd

För många av de uppgifter som identifierats för de nationella programråden – t.ex. bidra till ökad kunskap, bättre dialog och samverkan inom och mellan lokal, regional och nationell nivå; fortloppande följa och analysera kunskapsutvecklingen och variationer i praxis; identifiera behov av klinisk forskning och nya/reviderade kunskapsunderlag; identifiera goda exempel; kartlägga befintliga underlag; utarbeta gemensamma nationella riktlinjer och kunskapsunderlag; bidra till konsensusutlåtande då vetenskapligt stöd saknas – finns stora behov inom området vårdhygien. Exempel på ämnesområden där det just nu finns behov av nya eller uppdaterade kunskapsunderlag är de fyra vanligaste vårdrelaterade infektionerna (urinvägsinfektion, postoperativa infektioner, infartsrelaterad sepsis, ventilatorassocierad pneumoni), infektionsövervakning, medicintekniska produkter, rengöring och städning, byggnation, ventilation samt desinfektion och sterilisering.

Behov av nationellt Programråd Vårdhygien

Det saknas idag ett nationellt forum för det samordnade arbetet med kunskapsstöd och kunskapsstyrning inom området vårdhygien. Mot bakgrund av vad som beskrivits ovan önskar vi att det inrättas ett nationellt Programråd Vårdhygien.

Eva Melander

Enhetschef, Vårdhygien, Område smittskydd och vårdhygien, Region Skåne

För samtliga linjechefer för vårdhygieniska enheter och Svensk förening för vårdhygien (SFVH)

Undertecknande:

Linjechefer för Sveriges vårdhygienenheter

Eva Melander

Peter Iveroth

Susanne Hansson Frölander

Thomas Wahlberg

Gunnar Kahlmeter

Anders Johansson

Signar Mäkitalo

Christina Kallings Larsson

Carin Gebäck

Ann-Christine Karell & Anita Ekholm

Åke Gustafsson

Anders Lindblom

Jan Smedjegård

Ingemar Hallén

Agneta Colliander

Sven Montelius

Monika Johansson

Per-Åke Jarnheimer

Maria Omberg

Arne Kötz

Bengt Wittesjö

Britt Åkerlind

Rolf Jungnelius

Petter Malmström

samt

Ordförande, Svensk förening för vårdhygien (SFVH)

Ingemar Qvarfordt

Skåne

Region Jönköping

Norrbottn

Vårdhygien Skövde

Region Kronoberg

Västerbotten

Gävleborg

Sörmland

Vårdhygien SU

Stockholm

Uppsala

Dalarna

Västmanland

Värmland

Örebro

Gotland

Västernorrland

Kalmar

Jämtland/Härjedalen

Halland

Blekinge

Östergötland

Vårdhygien Södra Älvsborgs sjukhus

Vårdhygien NU-sjukvården

Göteborg

